

03.12.2018

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

tisuunnitelmassa tai monialaisessa työllistymissuunnitelmassa, mikä ei ole sama asia kuin sosiaalihuoltolain mukainen päätös. Lakimuutos ei toisi tähän asiaan edelleenkään selvyttä.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan (yleisperustelut 3.2)

Ongelmana tällä hetkellä on, että TE-toimisto haluaa ohjata suuren osan vaikeasti työllistyvistä henkilöistä kunnan järjestämävastuulla olevaan kuntouttavaan työtoimintaan ilman, että muita palveluja on asiakkaalle edes tarjottu. Tälläkin hetkellä TE-toimisto voisi tarjota kuntouttavan työtoiminnan asiakkaalle työhönvalmennusta tai uravalmennusta.

Ehdotetun muutoksen jälkeenkin asiakkaan tarvitsemat kuntouttavan työtoiminnan palvelukokonaisuuteen kuuluvat toimenpiteet jäisivät yksin kunnan vastuulle huolimatta siitä, että esityksen 13 a §:n 2 momentti velvoittaa järjestämään henkilön tarvitsemien sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen lisäksi myös julkiset työvoimapalvelut.

Taloudelliset vaikutukset (yleisperustelut 3.3)

Lakiesityksessä esitetään kuntouttavaan työtoimintaan lisäpalveluja, tukea ja ohjausta, jotka lisäävät palvelun kustannuksia. Helsingissä pääosin kaikki kuntouttava työtoiminta on jo nyt sisältänyt tukea ja ohjausta. Lakiesityksessä kuitenkin painotetaan palvelun hyvää laatua, joten tuen ja ohjauksen määrää on syytä lisätä. Palvelua on nyt järjestetty myös niin sanottuina yksittäispaikkoina erilaisissa järjestöissä ja kunnan eri toimialoilla, kuten kirjastossa ja liikuntatoimessa. Näiden työtoimintapaikkojen yhteyteen tulisi palkata enemmän ohjaavaa henkilöstöä, mikä lisää kuntouttavan työtoiminnan henkilöstömenoja. Jos lisähenkilöstöä ei saada palkattua, työtoimintapaikkavalikoima kaventuu ja keskitytään työpajatoiminnan tyyppiseen palveluun. Tämä vähentää asiakkaiden mahdollisuuksia olla kuntouttavassa työtoiminnassa järjestöissä ja normaalia työelämää lähellä olevissa työpaikoissa. Lakimuutos tulisi myös lisäämään kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelujen päivähintaa. Uudistus ei saa nostaa kuntien kustannuksia ja kuntien saamaa valtionkorvausta tulee nostaa nykyisestä (10,09 euroa/toteutunut päivä).

Säännösehdotukset

13 §: Kuntouttavan työtoiminnan tuottaminen

Luonnokseen on jäänyt 13 §:n 3 momenttiin edelleen voimassa olevan 6 §:n 3 momenttia vastaava säännös, jonka mukaan kunta vastaa riippumatta kuntouttavan työtoiminnan järjestämistavasta siitä, että toiminta järjestetään tämän lain mukaisesti. Tarkoituksena oli yleisperustelujen mukaan nimenomaan erottaa järjestäminen ja tuottaminen toisis-

03.12.2018

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

taan, joten säännös tulee muuttaa kuulumaan: Kunta vastaa riippumatta kuntouttavan työtoiminnan toteuttamistavasta siitä, että toiminta järjestetään tämän lain mukaisesti. Myös lainkohdan yksityiskohtainen perustelu on syytä kirjoittaa uudelleen.

13 a §: Kuntouttavan työtoiminnan sisältö

Lakiesityksessä on kuvattu tuki ja ohjaus, jota voidaan antaa henkilökohtaisena tai ryhmässä toteutettuna palveluna. Esityksen perusteella jää epäselväksi, onko tuki ja ohjaus esimerkiksi työhön liittyvää ohjaamista, sosiaalialan ammattilaisen antamaa sosiaaliohjausta vai työllistymisen edistämiseen liittyvää valmennusta avoimille työmarkkinoille. Asiaa on syytä täsmentää lakiesityksessä.

Lakiesityksessä ei nouse esille kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden tarve oppia taitoja ja vahvistaa valmiuksia osallistua ammatilliseen koulutukseen. Lakiesityksestä ei myöskään käy ilmi kuntouttavan työtoiminnan tehtävä työ- ja toimintakyvyn arvioinnin paikkana. Monelta asiakkaalta puuttuu tuore työkokemus, joten arviota työelämävalmiuksista on vaikea tehdä ilman systemaattista arviointimallia. Asiakkaan oma kokemus osaamisestaan ja työelämävalmiuksistaan lisääntyy kuntouttavan työtoiminnan aikana. Tätä tietoa tulee hyödyntää, kun kuntouttavan työtoiminnan jakso päättyy. Perusteluissa mainittu moniammatillisen tiimin arvion hyödyntäminen jää vielä epäselväksi.

Kuntouttava työtoiminta ja julkiset työvoimapalvelut

Hallituksen esityksen yleisperusteluissa todetaan, ettei kuntouttavaa työtoimintaa ole tarkoitettu henkilöille, jotka kykenisivät osallistumaan työsuhteiseen työhön tai julkisiin työvoimapalveluihin. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvat tarvitsevat enemmän tukea ja ohjausta (sivu 8). Edelleen kuntouttavan työtoiminnan julkisten työvoimapalveluiden suhteesta mainitaan sivulla 9 seuraavasti: "Sosiaali- ja terveysministeriö on eri yhteyksissä korostanut kuntouttavan työtoiminnan tavoitteita ja työllisyyspalvelujen ensisijaisuutta kuntouttavaan työtoimintaan nähden. Toiminnan tavoitteena tulee olla asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn parantaminen siten, että he voisivat osallistua julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön. Kuntouttavaa työtoimintaa ei ole tarkoitettu niille työttömille, jotka kykenisivät osallistumaan julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön."

Edellä olevan yleisperustelun kanssa on ristiriitaisesti ehdotettu kokonaan uusi 13 a §, jonka 2 momentin mukaan kuntouttava työtoiminta on sovitettava yhteen henkilön tarvitsemien sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen, julkisten työvoimapalvelujen sekä muiden palvelujen ja tukitoimien kanssa. Kyseisen säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että se tarkentaisi kuntouttavan työtoiminnan oikeaa

03.12.2018

PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI

kohdentumista henkilöille, jotka eivät kykene osallistumaan julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin tai työhön. Kuntouttavan työtoiminnan ja työvoimapalvelujen välisen suhteen osalta luonnosta on syytä täsmentää.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö - stm
- 2 Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Sosiaali- ja terveysministeriö	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Pöytäkirjanote on lähetetty asianosaiselle 18.12.2018.

Kaupunginhallitus

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

